

Edustajien nimeäminen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiseen monijäseniseen toimielimeen ja toimielimen asettaminen

2378/00.00.02.00/2022

Kasvatus- ja opetuslautakunta 21.09.2022 § 66

Valmistelija: hallintopalvelupäällikkö Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Perusopetus-, lukio-, ammatillisesta koulutuksesta ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVA) annettuihin lakeihin on tehty eräitä muutoksia. Kunnille merkittävin muutos ammatillisen koulutuksen osalta on se, että ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93 §:n 1 momenttia on muutettu siten, että yksityisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimivalta päättää oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta sekä kurinpitotoimista on siirtynyt kunnille.

Toimielimen asettamisen perusteet

Muutoksen taustalla on perustuslakivaliokunnan hallituksen esityksestä (HE 127 vp) antama lausunto (PeVL 48/2021), jonka mukaan mainituissa oppivelvollisille kohdistetuissa toimissa on kyse merkittävästä julkisen vallan käytöstä, eikä toimivaltaa niistä päättämiseen voida antaa muulle kuin viranomaiselle.

Kunnille kyse on uudesta lakisääteisestä tehtävästä, sillä säännöksen mukaan rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä ammatillisessa koulutuksessa olevan oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä päättää kyseisen koulutuksen järjestäjän kotipaikan mukaisen kunnan asettama monijäseninen toimielin, rehtorin esityksestä.

Lakimuutos edellyttää, että yksityisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien kotipaikan mukaisissa kunnissa on jatkossa kunnan asettama ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93 §:ssä tarkoitettu monijäseninen toimielin. Toimielimen kokoonpanosta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93 §:ssä ja kyse on siten erityislainsäädäntöön perustuvasta toimielimestä, kuntalain 30 §:n tunnistama toimielin se ei ole.

Kouvolan kaupungin nykyisessä hallintosäännössä ei ole ollut mainintaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93 §:ssä tarkoitettusta monijäsenisestä toimielimestä. Lakimuutoksesta johtuen hallintosääntöön on tarpeen jatkossa sisällyttää määräykset siitä, mikä

kaupungin viranomainen on toimivaltainen päättämään edellä mainitun monijäsenisen toimielimen asettamisesta ja kokoonpanosta sekä laissa säädetyistä toimenpiteistä.

Kaupungin hallintosääntö on valtuuston käsiteltävänä valtuuston kokouksessa 19.9.2022. Kaupunginhallitus esittää hallintosääntöön lisättäväksi 20.9.2022 alkaen myös tätä asiaa koskevat määräykset (Kh 12.9.2022 § 244):

- Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtäviä ja toimivaltaa koskevaan luvun 5 24.2 §:ään ehdotetaan lisäystä siten, että kasvatus- ja opetuslautakunta päättää monijäsenisen toimielimen asettamisesta.
- Lisäksi hallitus on esittänyt valtuustolle päivitystä kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtäviä koskevaan 24.1 §:ään siten, että tehtävissä mainitaan myös ammatillisesta koulutuksesta annettu laki.

Valtuuston hyväksymän hallintosääntöpäivityksen jälkeen (20.9.2022 alkaen) kyse on kasvatus- ja opetuslautakunnan vastuualueelle kuuluvasta uudesta lakisääteisestä tehtävästä, jonka hoitaminen edellyttää monijäsenisen toimielimen asettamista lautakunnassa.

Toimielimen kokoonpano

Toimielimen kokoonpanosta on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93.2 §:ssä seuraavasti. Monijäsenisessä toimielimessä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, opiskelijahuollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustus. Opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa koulutuksen järjestäjä tai kunta nimeää toimielimeen lisäksi tutkinnon suorittajan koulutussopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan.

Lisäksi toimielimen kokoonpanosta säädetään seuraavaa:

- Koulutuksen järjestäjä tai kunta nimeää toimielimen puheenjohtajan ja muut jäsenet enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.
- Toimielimen puheenjohtajaksi tulee nimetä muu kuin opiskelijoita edustava jäsen.
- Opiskelijoita edustavan jäsenen tulee olla 15 vuotta täyttänyt.
- Opiskelijoita edustavalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa.
- Toimielimeen nimetään lisäksi opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa tutkinnon suorittajan koulutussopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustaja.
- Toimielimen äänivaltaiset jäsenet toimivat virkavastuulla.

Toimielimen puheenjohtajaksi ja jäseniksi sekä henkilökohtaisiksi varajäseniksi ehdotetaan nimettävän kolmen vuoden toimikaudeksi seuraavat Kouvolan ammattiopisto Oy:n kanssa yhteistyössä esitettävät henkilöt:

Puheenjohtaja:

- kasvun tuen päällikkö (Kouvolan kaupunki)

Koulutuksen järjestäjän edustaja:

- jäsen: toimitusjohtaja, rehtori (Kouvolan ammattiopisto Oy)

Opiskelijahuollon edustaja:

- jäsen: kuraattori [REDACTED] (Kouvolan ammattiopisto Oy)
- henkilökohtainen varajäsen: kuraattori [REDACTED] (Kouvolan ammattiopisto Oy)

Opettajien ja kouluttajien edustaja:

- jäsen [REDACTED] (Kouvolan ammattiopisto Oy)
- henkilökohtainen varajäsen [REDACTED] (Kouvolan ammattiopisto Oy)

Työelämän edustaja:

- jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet esitetään ja päätetään työelämän edustajien osalta kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksessa 21.9.2022.

Opiskelijoiden edustaja: [REDACTED] (Kouvolan ammattiopisto Oy)

Sihteeri: kaupungin tehtävään osoittama hallintosihteeri.

Toimielimen toimintatavat ja päätöksenteko

Monijäsenisen toimielimen nimeämistä ja edustusta on valmisteltu yhteistyössä Kouvolan ammattiopisto Oy:n (Eduko) kanssa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93.2 §:ssä mukaisesti koulutuksen järjestäjä tai kunta päättää tarkemmin toimielimen toimintatavoista ja päätöksenteosta. Toimielimen työskentely on kunnan järjestämismvastuulle kuuluvaa ja oppivelvollisiin kohdistuvaa toimintaa, jossa on kyse merkittävästä julkisen vallan käytöstä. Toimissa on huomioitava asianmukainen ja laissa säädetty päätöksentekomenettely.

Toimielimen päätöksistä on pidettävä pöytäkirjaa. Toimielimen päätöksenteossa käytetään kaupungin kokous- ja asianhallintajärjestelmää.

Toimielimen kokouksiin sovelletaan kaupungin hallintosäännön 15 luvun kokousmenettelyä koskevia määräyksiä soveltuvin osin. Huomioiden, että kyseessä ei kuitenkaan ole kuntalain mukainen toimielin. Kokoukset järjestetään virka-aikana.

Oppivelvollisen opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista sekä opiskeluoikeuden pidättämistä koskevat asiat otetaan toimielimen käsittelyyn ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisesti rehtorin esityksestä.

Toiminnan sujuvoittamiseksi lautakunnalle lisäksi ehdotetaan, että toimivaltaa uuden opiskelijaedustajan nimeämisestä siirretään kasvatus- ja opetusjohtajalle. Opiskelijaedustaja voi muuttua useammin kolmivuotisen toimikauden aikana, esimerkiksi tutkinnon valmistumisesta johtuen, ja päätösvallan delegointi asiassa sujuvoittaa operatiivista toimintaa.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi, hallintopalvelupäällikkö Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. asettaa (20.9.2022 alkaen voimassa olevan hallintosäännön mukaisin toimivaltuuksin) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen toimielimen käsittelemään laissa säädettyjä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista sekä kurinpitotoimia koskevia asioita;
2. nimetä toimielimeen puheenjohtajaksi ja jäseniksi seuraavaksi kolmeksi vuodeksi selostusosassa esitetyt henkilöt;
3. nimetä 21.9.2022 kokouksessaan työelämän edustajiksi jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä;
4. noudattaa toimielimen päätöksenteossa selostusosassa määriteltyä toimintatapaa;
5. siirtää päätösvallan kasvatus- ja opetusjohtajalle uuden opiskelijaedustajan valitsemisesta, mikäli muutos tapahtuu kesken toimikauden;
6. siirtää päätösvallan kasvatus- ja opetusjohtajalle tapauskohtaisesti nimettävän koulutusopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen työnantajan edustajan nimeämisestä toimielimeen silloin, kun kyse on tällaisesta koulutusmuodosta ja päätöksestä, joka koskee opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti

1. asettaa (20.9.2022 alkaen voimassa olevan hallintosäännön mukaisin toimivaltuuksin) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen toimielimen käsittelemään laissa säädettyjä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista sekä kurinpitotoimia koskevia asioita;
2. nimetä toimielimeen puheenjohtajaksi ja jäseniksi seuraavaksi kolmeksi vuodeksi selostusosassa esitetyt henkilöt;
3. nimetä työelämän edustajiksi jäsenet [REDACTED] (Kymen Seudun Osuuskauppa) ja [REDACTED] (Familiar);

4. noudattaa toimielimen päätöksenteossa selostusosassa määriteltyä toimintatapaa;
 5. siirtää päätösvallan kasvatus- ja opetusjohtajalle uuden opiskelijaedustajan valitsemisesta, mikäli muutos tapahtuu kesken toimikauden;
 6. siirtää päätösvallan kasvatus- ja opetusjohtajalle tapauskohtaisesti nimettävän koulutussopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen työnantajan edustajan nimeämisestä toimielimeen silloin, kun kyse on tällaisesta koulutusmuodosta ja päätöksestä, joka koskee opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista.
-